

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	2	5
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Sem.
(2042)

HISTORY (In all Mediums)

Paper : History of India 1200-1750 A.D.

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (1) Question number I is compulsory.

(2) Attempt one question from each Unit.

(3) For private candidates who have not been assessed earlier for internal assessment the marks secured by them in theory will proportionately be increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

I. Attempt any nine questions from the following in 25-30 words; each carrying 2 marks :

(1) When second battle of Tarain was fought ?

(2) Iltutmish belonged to which tribe ?

(3) Which policy was adopted by Balban to strengthen his position ?

(4) Who was Malik Kafur ?

- (5) Muhammad Bin Tughlaq struck new coins in which metal ?
- (6) Who was Ibn Batuta ?
- (7) Who founded Vijaynagar Empire ?
- (8) What was the political condition of Punjab on the eve of Babur's invasion ?
- (9) *Barid*
- (10) *Jagir*
- (11) *Diwan-i-Ala*
- (12) *Din-i-Ilahi*
- (13) Write any two causes of the decline of Mughal Empire.
- (14) What was the title of Shivaji ?
- (15) Name any two saints of Sufism. 9×2=18

UNIT-A

- II. How Muizzuddin of Ghor established Turkish rule in India ? 18
- III. Write a detailed note on the administration of Khilji Sultans. 18

UNIT-B

- IV. What type of economic systems was prevalent in Vijaynagar Empire ? 18
- V. How Sher Shah Suri established his rule in India ? 18

UNIT-C

VI. What type of Central Administration was established by the Mughal in India ? 18

VII. What was 'Mansab' ? How it served the Mughal Empire ? 18

UNIT-D

VIII. Write a detailed note on the Administration of Shivaji.. 18

IX. On an outline map of the India mark **five** places and write explanatory note on any **four** :

Agra, Panipat, Golkonda, Daultabad, Poona 10+8=18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— (1) प्रश्न न. I अनिवार्य है।

(2) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का उत्तर दीजिए।

(3) निजी उम्मीदवारों के लिए जिनका आंतरिक मूल्यांकन के लिए पहले मूल्यांकन नहीं किया गया है, उनके द्वारा थ्योरी रूप से प्राप्त अंकों को आनुपातिक रूप से आंतरिक मूल्यांकन के बदले में पेपर के अधिकतम अंकों तक बढ़ाया जाएगा।

I. निम्नलिखित में से किन्हीं नौ प्रश्नों को 25-30 शब्दों में हल करें; प्रत्येक के 2 अंक है :—

(1) तराइन का द्वितीय युद्ध कब लड़ा गया था ?

(2) इल्तुतमिश किस जनजाति से संबंधित था ?

- (3) बलबन ने अपनी स्थिति को मजबूत करने के लिए कौनसी नीति अपनाई ?
- (4) मलिक कफूर कौन था ?
- (5) मुहम्मद बिन तुगलक ने किस धातु में नए सिक्के चलाए ?
- (6) इब्नबतूता कौन था ?
- (7) विजयनगर साम्राज्य की स्थापना किसने की ?
- (8) बाबर के आक्रमण के पूर्व पंजाब की राजनीति की स्थिति क्या थी ?
- (9) बारीड
- (10) जागीर
- (11) दीवान-ए-आला
- (12) दीन-ए-इलाही
- (13) मुगल साम्राज्य के पतन के कोई दो कारण लिखिए।
- (14) शिवाजी की उपाधि क्या थी ?
- (15) सूफी मत के किन्हीं दो संतों के नाम बताइए। $9 \times 2 = 18$

यूनिट-क

II. भारत में तुर्की शासन की स्थापना घोर के मुइजुद्दीन ने किस प्रकार की ? 18

III. खिलजी सुल्तानों के प्रशासन पर विस्तृत नोट लिखिए। 18

यूनिट-ख

IV. विजयनगर साम्राज्य में किस प्रकार की आर्थिक व्यवस्था प्रचलित थी ? 18

V. भारत में शेरशाह सूरी ने अपना शासन कैसे स्थापित किया ? 18

ਯੂਨਿਟ-ਗ

VI. ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਮੁਗਲੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀ ਗਈ ਥੀ ? 18

VII. 'ਮਨਸਬ' ਕਿਆ ਥਾ ? ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਮੇਂ ਇਸਕੀ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਬਤਾਓ। 18

ਯੂਨਿਟ-ਬ

VIII. ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਰ ਵਿਸ਼੍ਰੁਤ ਨੋਟ ਲਿਖਿਓ। 18

IX. ਭਾਰਤ ਕੇ ਰੇਖਾ ਮਾਨਚਿਤ੍ਰ ਪਰ ਪਾँਚ ਸਥਾਨੋਂ ਕੋ ਚਿਨ੍ਹਿਤ ਕਰੋਂ ਓਰ ਕਿਨ੍ਹੀ ਚਾਰ ਪਰ ਬਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋਂ।

ਆਗਰਾ, ਪਾਨੀਪਤ, ਗੋਲਕੋਂਡਾ, ਦੌਲਤਾਬਾਦ, ਪੂਨਾ।

10+8=18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(2) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(3) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਆਕਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੇਪਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕਾਂ ਤੱਕ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

I. ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ :

(1) ਤਰਾਇਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲੜਾਈ ਕਦੋਂ ਲੜੀ ਗਈ ਸੀ ?

(2) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼ ਕਿਸ ਕਬੀਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੀ ?

- (3) ਬਲਬਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਸੀ ?
- (4) ਮਲਿਕ ਕਾਫੂਰ (Malik Kafur) ਕੌਣ ਸੀ ?
- (5) ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਤੁਗਲਕ ਨੇ ਕਿਸ ਧਾਤੂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿੱਕੇ ਚਲਾਏ ?
- (6) ਇਬਨ ਬਾਤੂਤਾ ਕੌਣ ਸੀ ?
- (7) ਵਿਜੇਨਗਰ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ?
- (8) ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ ?
- (9) ਬਾਰੀਦ।
- (10) ਜਗੀਰ।
- (11) ਦੀਵਾਨ-ਏ-ਅਲਾ।
- (12) ਦੀਨ-ਏ-ਇਲਾਹੀ
- (13) ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।
- (14) ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਕੀ ਸੀ ?
- (15) ਸੂਫੀਮਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ। 9×2=18

ਯੂਨਿਟ-ੳ

- II. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤੁਰਕੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਘੋਰ ਦੇ ਮੁਈਜ਼ੁਦੀਨ ਨੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ? 18
- III. ਖਿਲਜੀ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-ਅ

IV. ਵਿਜੇਨਗਰ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸੀ ? 18

V. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰ ਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ? 18

ਯੂਨਿਟ-ਬ

VI. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ? 18

VII. 'ਮਨਸਬ' ਕੀ ਸੀ ? ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-ਸ

VIII. ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 18

IX. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਓ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

ਆਗਰਾ, ਪਾਣੀਪਤ, ਗੋਲਕੋਂਡਾ, ਦੌਲਤਾਬਾਦ, ਪੂਨਾ। 10+8=18